

KONINKLIJK

LGOG

samen de geschiedenis van LIMBURG ONTDEKKEN

**Kring Valkenburg en
Heuvelland**

Kees Schaapveld, voorzitter en
wnd. secretaris

T. +31-43-3111366

E. k.schaapveld@ziggo.nl

UITNODIGING

Activiteit: lezing over het schisma van Banholt en Terhorst

Wanneer: Dinsdag 12 mei 2026 om 20 uur

Waar: Gemeenschapshuis 't Patronaat, Bredeweg 3, 6262 NX Banholt

Op 12 mei 2026 om 20 uur
organiseren de Kring
Valkenburg & Heuvelland van
het LGOG en de Stichting

Heemkunde Tebannet uit Banholt een lezing door Harry van der Bruggen over het Schisma van Banholt en Terhorst 1880-1881. Deze vindt plaats in 't Patronaat, gelegen naast de kerk, die honderdvijftig jaar geleden werd gebouwd door de inwoners zelf, tegen de uitdrukkelijke wil in van zowel de wereldlijke als de kerkelijke overheden. De inwoners bleven negen jaren lang ijveren voor de erkenning van hun kerk en de aanstelling van een priester (de Kerkstrijd). Toen de bisschop van Roermond, Mgr. A.J. Paredis, dit pertinent bleef weigeren, benoemden Banholt en Terhorst zelf een eigen pastoor: een Boheemse priester die was overgestapt naar de Duitse Oud-katholieke Kerk en dus door zijn moederkerk was geëxcommuniceerd en gesuspendeerd. Doordat de Banholtenaren en Terhorstenaren zijn schismatieke leer aanhingen, scheurden zij zich eveneens af van de Kerk van Rome (het Schisma). Bisschop Paredis beschouwde hen als ketters en als geëxcommuniceerd.

Dr. Harry van der Bruggen, die de Kerkstrijd en het Schisma bestudeerde en er over publiceerde, houdt nu de lezing over het Schisma van Banholt en Terhorst. Doel is te laten zien, dat de aanwerving van de Oud-katholieke priester niet een louter lokale onderneming was. Bij het ontstaan en vervolgens de bestrijding van deze kerkscheuring waren leiders uit vijf verschillende kerkgenootschappen betrokken. De vestiging van het Schisma van Banholt en Terhorst wordt in verband gezien met internationale ontwikkelingen op godsdienstig en politiek terrein.

Dr. Harry van der Bruggen (1943) was van 1980 tot 2008 docent en onderzoeker aan de Universiteit Maastricht. Hij was archivaris van de Gerlachuskerk in Banholt van 2013 tot 2022. Ook was hij redacteur van de reeks 'De kerk van Banholt', waarin resultaten van bronnenonderzoek werden gepubliceerd.

In de pauze en na afloop van de lezing kan het boek van Harry van der Bruggen, De Klompenraad uit de Dalestraat. Kerkstrijd en Schisma in Banholt en Terhorst worden aangeschaft.

De lezing is ook toegankelijk voor niet leden.
Entrée vrije gave.